

Позиция на Гражданско сдружение ДЕН, относно едностранното отлагане от правителството на Р. България на влизането на страната ни в „Чакалнята на Еврозоната”/ ERM 2,

Отдавна планираното и договорено с Европейските институции влизане на Р. България през месец април 2020г. в ERM 2, т.нар. „Чакалня на Еврозоната”, първоначално хипотетично и с недомлъвки, а на 20.02 вече и официално, беше едностранно отложено и обявено от Бойко Борисов, засега за 3 месеца, без това отлагане да бъде предварително договорено с Европейските институции и без да има конкретни и съществени причини за него.

Този неочакван ход на правителството, беше предшестван от написани „на коляно” и внесени почти тайно промени в закона за БНБ, регулиращи „Валутния борд”. Това стана без никаква разяснителна кампания за тяхната необходимост, предварителна договореност и въздействие, което допусна паника сред населението и фирмите и необоснована покупка от тях на около 1 млрд. Евро на повишени обменни курсове.

Изненадващо, а като официална хронология последвало колебанията на Премиера за отлагането на влизането ни в „Чакалнята на Еврозоната”, Комисията за финансов надзор/КФН/ официално обяви на 20.02.2020г., че: „Отказва да издаде потвърждение на проспект за първично публично предлагане на акции, които да бъдат издадени от „Първа Инвестиционна Банка“ АД”.

Необходимостта от увеличение на капитала на банката е продиктувано от договореностите и изискванията за влизането ни в „Чакалнята на Еврозоната” и Единния надзорен механизъм. В следствие на тях, ЕЦБ проведе и обяви през лятото на 2019г., резултатите от направени стрес-тестове на избрани български банки, които показаха проблеми и капиталов недостиг при ПИБ и Инвестбанк. Бяха поставени условия в срок до приемането ни в „Чакалнята”, тези банки да покрият капиталовия си недостиг, по прозрачен начин и без финансиране от свързани лица.

Веднага възникват следните конкретни въпроси:

1. Няма ли налични инвеститори, готови да инвестират капитал в тези 2 банки, или те не отговарят дори на българските изисквания за увеличение на капитала и получават отказ от КФН, за което Премиерът е бил предварително известен, че ще провали влизането ни през април в ERM 2?
2. Умишлено ли от управляващите и държавната администрация се протака и накрая се проваля това увеличение на капитала, а оттам следва и отлагането на членството ни в „Чакалнята”, може би, защото тези 2 банки от години финансират и са обвързани с бизнесите на някои олигарси и при спазването на изискванията на Единния надзорен механизъм и ЕЦБ, те няма да могат да изпълняват тези си функции?

3. Защо самото Решение на КФН като документ и мотиви не е публикувано, както се публикуват всички решения? Защо контролните органи позволиха банката да се размотава 8 месеца и да се стигне до отказ в последния момент, без да има време за полезен ход и разрешаване на проблема?

Според процедурните правила, ново решение на КФН за потвърждаване на проспекта за увеличение на капитала на ПИБ няма как да има за по-малко от 1 месец, дори и банката бързо да внесе нов, което вероятно ще отнеме време. След това процедурата по увеличението със записването и вписването му също отнема поне 2 месеца, ако изобщо има инвеститори за търсените 200 млн. лв. Това означава, че новият срок за влизането ни в „Чакалнята“ от 01.07.2020г. е нереалистичен по отношение изпълнението на критериите и предписанията, което беше казано в медиите и от Зам. Председателя на ЕК – Домбровски. Отлагане на кандидатстването за „Чакалнята“ имаше и през 2015г. поради фалита на КТБ и емитирането на дълг за изплащане на гарантираните депозити в банката. С това нарушихме Маастрихтските критерии за членство и се наложи да чакаме цели 5 години, за да ги покрием отново. Ако се допуснат нови сътресения в банковата ни система, както и при засилващата се инфлационен натиск, може да се наложи да чакаме с години за изпълнение на критериите и нов шанс за приемането ни.

Какво губим от отлагането и членството в ERM-2 и последващото в Еврозоната, Банковия съюз и Европейския механизъм за стабилност и растеж като знаем, че ползите от членството не са свързани единствено с приемането на еврото като валута:

- приемането на еврото ще елиминира разходите на бизнеса, гражданите и туристите от превалутиране и транзакционни разходи между евро и лев, които в момента са значителни;
- влизането в еврозоната ще означава по-висок кредитен рейтинг, финансиране от ЕЦБ на банките и оттам по-ниски лихви по кредитите;
- членството в еврозоната ще гарантира по-добре работеща и без сътресения финансова система и ще предотврати вредното влияние на местната администрация и политическото влияние върху икономиката и финансите.
-статистически, инфлацията в страните членки се понижава в годините след приемането на еврото, противно на спекулациите;
- страните членки на еврозоната се радват на високо доверие от най-големите международни инвеститори и компании, които досега ни заобикалят, а те могат да допринесат много за развитието на икономиката и доходите;
- еврозоната освен безпристрастен надзор върху финансовата система, гарантира участието в спасителен механизъм, от който можем да се възползваме при нужда, както на ниво държава, чрез участието в Европейски механизъм за стабилност, така и на ниво финансова система, чрез Банковия съюз и неговите институции. Български дългови емисии ще бъдат купувани от Европейската централна банка за вливане на ликвидност и таргетиране на лихвените проценти;
- ще имаме наистина независим и високоекспертен контрол върху финансовите институции и пазари, както и надеждни стрес тестове и

одити на качеството на активите на банки, застрахователи и пенсионни фондове;

- ще трябва стриктно да спазваме Маастрихтските критерии за членство по отношение на ниво на инфлация, бюджетен дефицит, ниски лихвени проценти и валутен курс, което ще наложи строга дисциплина във финансите и липса на сътресения;
- като държава сме поели ангажимент при влизането ни в ЕС да приемем еврото, когато изпълним критериите. В момента ЕЦБ и Еврокомисията ни поканиха да кандидатстваме за членство на първо време в "Чакалнята на еврозоната" (ERM-2), какъвто рядък шанс може да **не ни се предостави** отново при умишлено саботиране на процеса и ще повлияе негативно на имиджа на България;
- Зам. Председателят на ЕК – Домбровски потвърди, че България ще влезе в Еврозоната по досегашния си фиксиран курс към еврото.

Гражданско сдружение

„ДОСТОЙНСТВОТО НА ЕДИН НАРОД” ДЕН